

Revisie nationale rekeningen

Het CBS reviseert eens in de 5 à 10 jaar zijn Nationale rekeningen. Op 6 maart heeft het CBS nieuwe informatie gepubliceerd over onder andere de omvang van het bruto binnenlands product (bbp) in 2010 (a). Bij deze revisie heeft het CBS de nieuwe internationale richtlijnen voor het meten van de productie en het inkomen toegepast. Daarnaast zijn ook nieuwe bronnen van statistische informatie verwerkt die de afgelopen jaren beschikbaar zijn gekomen. Door deze revisie is o.a. het niveau van het bbp in 2010 met 44,7 miljard euro opwaarts bijgesteld, dat is 7,6%-punt van het bbp. Hiervan is 3,0 procentpunt het gevolg van het doorvoeren van de nieuwe internationale richtlijnen. Als gevolg van de herijking op nieuwe bronnen wordt het bbp met 4,6 procentpunt bijgesteld.

De nieuwe richtlijnen hebben vooral gevolgen voor de investeringen, omdat uitgaven aan Research en Development nu niet meer als lopende kosten worden gezien, maar als investeringen die toekomstige inkomsten genereren. Verder worden investeringen in eigen beheer van software niet meer op kostenbasis gewaardeerd, maar tegen marktwaarde, inclusief een winstopslag. Daarnaast wordt bij de buitenlandse handel in goederen het eigendoms criterium nu zonder uitzondering toegepast. Dat betekent dat bij sommige transacties alleen de in- of uitvoer van de dienst geregistreerd wordt en niet de waarde van de goederen waarop de geleverde dienst betrekking heeft.

De nieuwe bronnen hebben veel nieuwe bedrijven en omzet in beeld gebracht. Zo blijken veel meer zelfstandigen actief te zijn. Zowel de productie, met name in de dienstensector, de loonsom, als de consumptie van huishoudens is opwaarts bijgesteld. Per saldo is het inkomen van huishoudens met 5 miljard meer omhooggegaan dan de consumptie. De vrije besparingen zijn dus op basis van deze nieuwe inzichten in 2010 5 miljard hoger, en komen uit op een negatief saldo van 1 miljard euro. Door inzet van nieuwe bronnen, waaronder informatie van de betalingsbalans van DNB is het saldo op de lopende rekening opgehoogd van 30 naar 47 miljard euro (van 5,1% naar 7,4% bbp).

Het effect van de revisie op het EMU-saldo als percentage van het bbp in 2010 (van 5,1%bbp naar 5,0% bbp) is beperkt. Ook het absolute niveau van de staatsschuld is nauwelijks herzien, maar door het hogere bbp-niveau komt de schuldquote wel lager uit, met een bijstelling van 63,4% naar 59,0% bbp (b).

De op 6 maart gepubliceerde eerste uitkomsten van de revisie hebben betrekking op het *niveau* van de economische activiteit voor het verslagjaar 2010. Over de economische groei zegt het CBS in zijn publicatie: "omdat de aanpassing van het bbp ook voor alle voorgaande jaren wordt doorgevoerd, zal het gevolg voor de cijfers over de economische groei, net als bij eerdere revisies, naar verwachting beperkt zijn." In juni zal het CBS de gevolgen van de revisie voor de jaren 1995-2013 publiceren en wordt meer duidelijk over de ontwikkeling van volumina, prijzen en diverse quoten. Het CPB zal pas na de publicatie van deze tijdreeksen bij de MEV 2015 gebruik gaan maken van deze nieuwe CBS-cijfers en ook dan pas de gevolgen voor de ramingsjaren 2014 en 2015 berekenen.

(a) CBS, 2014, Revisie Nationale rekeningen, uitkomsten voor het verslagjaar 2010, CBS Mededeling, 6 maart ([link](#)).

(b) Zie ook kader ' Budgettaire onzekerheden relatief groot'.